

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Prawne i etyczne aspekty stosowania AI w mediach, PG_00210016						
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		mgr Artur Kielbasiński				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		0.0	30
Cel przedmiotu	Przekazanie wiedzy dotyczącej prawnych i etycznych zasad warunkujących użycie AI i automatyzacji w procesach twórczych. Wskazanie zagrożeń wynikających z coraz powszechniejszego stosowania sztucznej inteligencji, w tym nauka rozpoznawania treści generowanych przez AI i tzw. deepfake. Celem praktycznym jest uzyskanie kompetencji związanych z bezpiecznym, odpowiedzialnym stosowaniem nowych technologii w pracy twórczej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[DZiKSMU2_U04] Potrafi samodzielnie identyfikować i rozwiązywać problemy charakterystyczne dla działalności medialnej i okołomedialnej, dobierać środki i metody pracy adekwatne do prawidłowego wykonania zadań zawodowych.	Ma potencjał do samodzielnego definiowania zadania, wskazania narzędzi do realizacji oraz realizacja, przynosząca akceptowalny jakościowo i terminowo efekt, w postaci publikacji lub innego dzieła.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[DZiKSMU2_W02] Zna w stopniu rozszerzonym terminologię właściwą dla dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz dostosowuje do niej aparat pojęciowy z dyscyplin pokrewnych. Ma świadomość zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów.	Potrafi nazywać problemy i zjawiska występujące w działalności wydawniczej, twórczej, w zakresie dziennikarstwa, twórczości cyfrowej oraz wskazywania trendów cywilizacyjnych związanych z ww. tematyką.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[DZiKSMU2_U02] Potrafi skutecznie wykorzystać zdobytą wiedzę do krytycznej analizy procesów i zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych czy ekonomicznych	Potrafi pozyskiwać materiały, tematy, wyszukiwać rozmówców i źródła aby wzbogacać własną wiedzę w celu podnoszenia jakości własnej twórczości i aktywności redaktorskiej.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[DZiKSMU2_K03] Potrafi odpowiedzialnie wykonywać powierzone zadania, wywiązuje się z zobowiązań pracy w zespole, inicjuje i prowadzi współpracę z otoczeniem społecznym.	Ma potencjał współpracy w każdej grupie, wykreowanej na uczelni, w miejscu pracy, niezależnie od preferencji zainteresowanego.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[DZiKSMU2_K01] Potrafi na podstawie własnej wiedzy krytycznie ocenić odbierane treści.	Student potrafi wskazywać krytycznie elementy, okoliczności, dane, nie pasujące do materiału prasowego, kontekstu sytuacji lub/ i innych źródeł.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK5] realizacja zadania problemowego
	[DZiKSMU2_W04] Ma uporządkowaną wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, kulturowych i etycznych uwarunkowań działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	Posiada uporządkowaną podstawową wiedzę oraz wskazuje źródła jej weryfikacji w zakresie prawnej, etycznej oraz praktycznej realizacji zawodu dziennikarza, twórcy cyfrowego.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
Treści przedmiotu	- Analiza podstaw prawnych stosowania AI w dziennikarstwie i działalności wydawniczej – w szczególności kwestie prawa autorskiego, praw pokrewnych, ochrony dóbr osobistych, odpowiedzialności za publikację oraz zasad korzystania z cudzych treści przy użyciu narzędzi AI. - Omówienie: casusy prawne związane z wykorzystaniem AI – zarówno z Polski, jak i z zagranicy, dotyczące m.in. naruszeń praw autorskich, bezprawnego wykorzystania wizerunku, odpowiedzialności za treści wygenerowane przez model oraz sporów wokół automatyzacji pracy twórczej. - Analiza problemu trenowania modeli sztucznej inteligencji na cudzych danych i utworach – w tym kwestie legalności pozyskiwania danych, wykorzystania materiałów prasowych, książek, zdjęć czy nagrań do trenowania modeli oraz konsekwencji prawnych i etycznych takich działań. - Nauka identyfikowania zagrożeń związane z użyciem AI w mediach – takie jak dezinformacja, halucynacje modeli, uprzedzenia algorytmiczne, manipulacja odbiorcą, naruszenie prywatności czy obniżenie standardów rzetelności dziennikarskiej. - Ćwiczenia rozpoznawania treści generowanych przez AI oraz materiałów typu deepfake – poprzez analizę przykładów tekstów, obrazów, nagrań audio i wideo oraz poznanie metod weryfikacji ich autentyczności. - Praktyczne umiejętności bezpiecznego korzystania z narzędzi AI w pracy twórczej – w tym oceny ryzyka, weryfikowania wyników generowanych przez modele, oznaczania użycia AI, ochrony danych i zachowania standardów etycznych w redakcji. - Nauka skutecznego projektowania promptów i pracy z modelami generatywnymi – tak, aby wykorzystywać AI do researchu, redagowania, porządkowania materiału czy tworzenia wariantów tekstu w sposób świadomy, kontrolowany i zgodny z zasadami prawa oraz etyki. - Przygotowanie projektu wewnętrznego regulaminu stosowania AI w wydawnictwie lub redakcji – obejmującego zasady dopuszczalnego użycia narzędzi AI, odpowiedzialność za treści, obowiązki w zakresie weryfikacji, transparentności, ochrony danych, praw autorskich i standardów etycznych.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Praca końcowa/projekt	0.0%	30.0%
	Aktywność na zajęciach	0.0%	10.0%
	Prace pisemne w trakcie semestru	51.0%	60.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Katarzyna Turcza, Problematyka prawna sztucznej inteligencji, Warszawa 2025
	Uzupełniająca lista lektur	1. Aleksandra Bar, Obrazy generowane z wykorzystaniem sztucznej inteligencji. Status prawnoautorski, Warszawa 2025 2. Kamil Stępnia, Sztuczna inteligencja a etyka prawnicza, Warszawa 2026
	Adresy eZasobów	Uzupełniające https://www.nask.pl/magazyn/reakcja-platform-spolesnosciovych-na-zgloszenia-w-2025-roku - NASK, Reakcja platform społecznościowych na zgłoszenia w 2025 roku https://archiwum.nask.pl/pl/raporty/raporty/2592,Bezpieczne-wybory-raport-na-temat-dezinformacji-w-internecie.html - NASK, „Bezpieczne wybory. Raport na temat dezinformacji w internecie”
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.